

ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA OTAVOJE

Lietuviai ir kitos sovietų pavergtos tautos rūpinasi, kad nebūtų užmiršti žmogaus teisių pažeidimai jų kraštuose.

Helsinkio susitarimų baigminį aktą pasirašiusių valstybių ekspertų konferencija prasidėjo Kanados sostinėje Otavoje š.m. gegužės 7 d. ir bus tęsiama iki birželio 17 d. Sovietų pavergtų tautų reikalais rūpinasi išėivijoje veikiančios centrinės organizacijos. Lietuvių reikalais rūpintis yra pavesta Kanados Lietuvių Bendruomenei. Tuo klausimu gautas šis pranešimas iš PLB valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirminko inž. A. Gečio.

Ši konferencija Otavoje sudaro puikią galimybę viešai iškelti Sov. Sąjungos Lietuvoje smurtu vykdomus nusižengimus pagrindiniams žmogaus teisių nuostatams ir informuoti apie padėtį Lietuvoje. Nors konferencijoje klausimus kelti ir nuomones reikšti galės tik Helsinkio aktą pasirašiusių valstybių oficialūs delegatai, per veikiančią sekretoriato įstaigą pavieniai asmenys ir organizacijos galės įteikti dokumentaciją žmogaus teisių paneigimo klausimais ir įtaigoti prijaučiančių valstybių delegacijas rūpimus klausimus kelti posėdžių metu.

Kanados LB krašto valdybai (KLB) yra patikėtas Lietuvą liečiančių reikalų pagrindinis atstovavimas. Veikdami atskirai ir kaip dalis septynių pavergtų tautų Kanadoje vieneto, KLB krašto valdybos atstovai š.m. vasario 26 d. turėjo susitikimą su Kanados užsienio reikalų ministru Joe Clark. Šį susitikimą sukviė Kanados delegacijos pirminkas ambasadorius Harry Jay. Turėto pokalbio metu pavergtų tautų atstovai turėjo progą pasiinformuoti apie numatytą konferencijos eigą ir Kanados užsienio reikalų ministru pareikšti savo pageidavimus.

Pavergtų tautų būstinė

Konferencijos metu prieš Kanados parlamento rūmus esančiam "Chateau Laurier" viešbutyje Kanados pavergtų tautų komitetas įrengė savo būstinę. Gan erdvioje salėje bus išstatytos kiekvienos pavergtos tautos parodėlės žmogaus teisių klausimu, dalinama informacinė medžiaga, koordinuojamos demonstracijos, kontaktuojami delegacijų nariai ir spaudos atstovai. Gegužės 8 d. būstinėje skirta Lietuvos klausimui kelti bei nušviesti dabartinei būklei Lietuvoje.



Lietuvių grupė baltiečių demonstracijoje š. m. gegužės 8 d. Kanados sostinėje Otavoje, kur vyko Helsinkio akto peržiūros konferencija. Baltiečiai protestavo prieš sovietinius žmogaus ir tautos teisių pažeidimus. Nuotr. St. Dabkaus Klišė T. Žiburių

Kanados LB krašto valdybos pirm. adv. Algis Pacevičius, vicepirm. visuomeniniams reikalams adv. Joana Kuraitė-Lasienė ir krašto valdybos ryšininkas Otavoje inž. Juozas Danys, talkinami visos eilės kitų asmenų ir organizacijų sambūrių, ruošia planus Lietuvos pavergimo ir okupanto vykdomų žmogaus teisių paneigimo klausimus pateikti į Otavą atvykusiems delegatams bei žurnalistams.

KLB krašto valdyba yra pakvietusi į Otavą atvykti sovietų ištremtą Lietuvos Helsinkio grupės narį prof. Tomą Venclovą. Jam yra sudaryta progą dalyvauti keliose spaudos konferencijose ir numatyti susitikimai su atstovaujimų valstybių delegacijų vadovais.

Paruoštas memorandumas

Š. m. kovo 9 d. Toronte įvykusiame PLB, VLIKo ir Kanados LB atstovų pasitarime buvo aptarta reprezenta-

cijos ir informacijos paruošimo klausimai. PLB atstovavo visuomeninių reikalų komisijos pirm. inž. Alg. Gečys, VLIKo valdybai – inž. Liūtas Grinius, Kanados LB – A. Pacevičius ir J. Kuraitė-Lasienė. Kai kuriuose posėdžiuose dalyvavo ir PLB visuom. reik. komisijos vicepirm. J. Danys, Toronto pavergtų tautų komiteto pirm. dr. L. Lukss. Buvo sutarta, kad PLB Otavos reikalų paruoš memorandumą, kurį paskirų kraštų bendruomenės ištisai ar dalinai galės panaudoti bei įteikti gyvenamos valstybės atstovams. PLB šiuo metu sudaro 19 kraštų bendruomenių, kurių devynios valstybės bus atstovaujamos Otavoje. Iš patirties žinoma, kad žymiai geresnio dėmesio bus sulaukta, kai valstybės delegacija bus tiesiogiai kontaktuojama savo valstybės piliečių.

PLB valdybos paruoštas memorandumas devyniose valstybėse veikiančioms LB kraštų valdyboms buvo iš- (Nukelta į 6-tą psl.)

SEMÁNARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00 Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol. Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol. Į tolimus kraštus: 75 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 2500,00
Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius. Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Iš Lietuvoje leidžiamo Pogrindžio Jaunimo Lakraščio "Lietuvos Ateitis" Nr.7

Laiškas Laisvajame pasaulyje gyvenančiam Lietuvos jaunimui.

Brangūs Tautiečiai,

Kur mes bebūtume – Jūs Čikagoje ar Adelaidėje, mes čia Lietuvoje, visi mes vienos tėvynės, – LIETUVOS vaikai. Mūsų skirtingi likimai, bet vienas kraujas. Mažam mūsų kraštui istorija lėmė sunkią ir savitą dalią.

Iš tiesų, jeigu Jūs atvyksite Lietuvon, – nerasite jos tokios, kokią prisimena Jūsų tėvai. Viskas bus pasikeitę ar negrįžtamai išnykę: sodyba, senas kryžius galulaukėj, šulinys su svirtimi... Šiandien viskas atrodo kitaip. Nutilusi lietuviška daina; Kauno "Laisvės alėja" su rusiškais užrašais parduotuvių vitrinose garsioji Igulos bažnyčia pavirtusi Paveiklų galerija...

Tada Jūs manęs paklauskite, kur ta Lietuva; nejaugi ji užgėso, nejaugi negyva? Aš atsakysiu: neieškokite jos pro "Gintaro" viešbučio ar akskursijų autobuso langus. Kai eisite pro geltoną, mūrinę mūrą ties "Lenino" aikšte – žinokite ten gyvena Lietuvos budelis, ten, rūsiuose, kankinama lietuviška dvasia.

Jei norit išvysti ją gyvą, ieškokite jos paprastų žmonių, JŪSŲ tautos brolių akyse. Arba debesyse, praplaukiančiuose virš Lietuvos miškų – juk dangus virš mūsų visada tas pats. Jeigu atvyksite vasarą nusivesiu Jus prie Joninių laužo, į Rasos, pirmapradės skaistybės šventę. Ji ten gyva. Ten gyvena Lietuva. O pats tiesiausias kelias jona veda į artimiausią bažnyčią.

Atvykite pas mus. Mes Jūsų laukiam. Tik atvykite švarūs – neleiskite, kad priešas Jus suteptų, saugokitės, kad ne-

panaudotų Jūsų savo užmačiom. Budėkit. Nesiduokit nuperkami, apgaunami ar užmigdomi. Lietuvos – sovietinės imperijos kalinio santykis su okupantu yra išreiškiamas trim priesakais – netikėk, nebijok, neprašyk. Jei Jums pavyks išlaikyti šiuos priesakus – Jūs laimėsite.

Kreipiamės į Jus sunkiu Lietuvos Bažnyčiai, laikotarpiu. Atėjo sunkių išbandymų metas. Kunigų areštai, jaunimo terorizavimas. 10 metų Lietuvos kunigai nebuvo sodinami į kalėjimus – reiškia, kad Lietuvos Bažnyčia pereina iš veiklos fazės į aukos fazę. Taip matyt mums skyrė Dieviškoji Apvaizda.

Prisiminkime, kaip viskas prasidėjo. Praslinkus pokario siaubui, Lietuvos Bažnyčia vis traukėsi, piktybiškojo ateizmo spaudžiama, iki paskutinės ribos, kol nebuvo pasikesinta į vaikų sielas – uždrausta kunigams katekizuoti vaikus. Toliau trauktis nebuvo kur ir prasidėjo kovos laikotarpis, kuris bus Lietuvos istorijoje bus surištas su "LKB Kronikos" vardu. Nelaimėjęs piktybiškasis ateizmas ryžosi eiti iki galo. Pradėta buvo nuo Šiluvos eisenos, kuri jaunimo dėka įgavo vis platesnį mastą – buvo areštuoti Gema Stanelytė, Vytautas Vaičiūnas, Mečislovas Jurevičius. Ties tuo nesustota, buvo peržengtas lemtingas barjeras – areštuoti kunigai Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius. Lietuvos dvasiniai vadai, gyvu pavyzdžiu mums, jaunimui, įkūnijantys riterystės ir šventumo idealus. Jų, kaip Apvaizdos įrankių dėka, Lietuvos Bažnyčia buvo karšta, o ne drungna. Daroma viskas, kad Lietuvių tauta, Bažnyčia liktų be gyvybės, be dvasės, mieganti. Tai naudojamos dvi priemonės: faktų iškraipymas, užliūliavimas gražiais žodžiais ir prievarta bei kerštas (kunigų Šapokos, Mažeikos, Laurinavičiaus nužudymas, jaunimo terorizavimas). Dar daugiau, per paskutinius kompartijos susirinkimus paskelbiama

nauja doktrina: nuo šiol katalikas nebe antrarūšis pilietis, nebe negras, bet priešas. Taip piktybiškasis, okupanto priemestas ir savųjų išdavikų bei trumparegių penimas ateizmas įgauna vis daugiau apdralipsinio žvėries bruožų.

Padėtis yra sunki. Netekome geriausių vadų. Bažnyčios persekiojimas vis stiprėja. Kartu su juo stiprėja ir tautinė priespauda. Vis rafinuotesnis darosi kultūrinis genocidas. Nuosekliai ir neatlyžtamai vykdomi Taškento konferencijos nutarimai dėl rusų kalbos įtakos stiprinimo Pabaltyje.

Vytauto Didžiojo jubiliejaus paminėjimas okupanto buvo nelietas ir žlugdomas, (net tikta į Trakų pilį išardė). Maiorono jubiliejų taip pat galėjo paminėti tik bažnyčiose. A Vienuolio jubiliejaus metu buvo padaryta viskas, kad kuo labiau apjuodinti rašytoją kaip karaliką.

Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio 50-tosiose metinėse prie kapo susirinkusiam jaunimui nebuvo leista giedoti, fotografuoti, kai kuriuos net suėmė. Šie metodai, – nutylėjimas, iškraipymas, ar tiesioginė prievarta, naudojama rafinuotai su apskaičiavimu, o jų galutinis tikslas yra sukurti žmogų – m a n k u r t a (kazakų rašytojo Čingiro Aitmatovo terminas) žmogų be istorijos, be atminties, idealų vergą.

Čia reikėtų pabrėžti, kad skirtingai nuo karinės Rusijos, Lietuvos rusifikacija dabar nėra galutinis tikslas, o tik tarpinis. Galutinis tikslas yra žmogaus nužmoginimas, sielos pavergimas antikristiškam valdžios mechanizmui, kuriam ir tarnauja rusifikacija kaip suvienodinimo veiksnys. Pastaruoju dešimtmečiu, po "Gulago Archipelago" pasirodymo mūsų santykis su rusų tauta yra pasikeitęs krikščioniškos artimo meilės kryptimi (Sergejus Kovaliovas, rusų mokslininkas įkalintas už "LKB Kroniką" ir mes už jį metdžiamės, kaip už savą).

Mes tikime, kad Dievo planuose Lietuva yra skirta ypatinga vieta. Kodėl tiek laiko vėlavo mūsų krikštai? Kodėl esame jauniausi krikščionys Europoje? Kodėl esame vienintelė katalikiškoji tauta Sovietinėje imperijoje? Kodėl mūsų baltų ainių, buvo gyventa taip toli ir plačiai o dabar mums beveik neliko vietos? Ka-

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

RESTORANAS



VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

SÃO PAULO LIETUVIŲ SPAUDOS PIRMIEJI ŽINGSNIAI

Dr. Petras Mačiulis

(Tęsinys iš praeito nr.)

J. Stankaitį policija nors ir išleido, bet pastatė sąlygą tuojau apleisti Brazilijos teritoriją.

Jam prievarta išvykus, laikraštis turėjo pereiti į kitas rankas.

Vienintelis savaitraštis tokioj skaitlingoj kolonijoj turėjo sustoti ėjęs, tačiau jo paskutinis numeris dar pasirodė gruodžio mėn. 3 d.

"Braz. Lietuvis" sustoja ėjęs 1927 m., o 1928 m. sausio mėn. jį jau pakeičia savaitraštis: "Pietų Amerikos Lietuvis".

Nauju vardu leidžiamas savaitraštis pasirašomas to paties redaktoriaus, kuris nuo 10 iki 17 n-riui redagavo "Braz. Lietuvį"; ans laikraštis oficialiai buvo neva "Aušros" sąjungos leidžiamas, o dabar neva lietuvių literatų grupės vardu. Bet ištikrųjų už jų nugarų stovėjo nelemtosios "Alfos" agentai, kurie dėjo į laikraštį milžiniškus šios bendrovės skelbimus ir piršo pirkti "Alfos" kolonijoj "Nova Lituania" žemes. Šis gi žemių pardavinėjimas padarė mūsų žmonėms labai daug nuostolių ir skriaudos. "P. Am. Lietuvį" ėmė redaguoti J. Ruškys, kuris sykiu buvo ir "Alfos" kontoros tarnautoju. Bet juk žmogus turėjo iš ko gyventi, o laikraščio redagavimas duonos jam negi galėjo duoti.

Šiaip gi naujas laikraštis vedė nuosakesnę liniją, geriau ir įdomiau redaguojamas, vadams energijos ir noro dirbti nestinga.

"Susivienijimas lietuvių Brazilijoj" persitvarkė, palaidodamas galutinai "Aušros" sąjungą ir "P.A. Lietuvis" susilaukė aršaus prieš "Garso" puslapiuose.

"Pietų Amerikos Lietuvis" ėjo ligi 1929 m. liepos 7 d., t.y. ligi tol, kol dar buvo oficialiai tebeperšamos ir tebepardavinėjamos žemės "Alfos" sukurtoj kolonijoj "Nova Lituania". Šiaip gi redagavo jį gana sumaningai "Aušros" sąjungos p-kas.

Kito laikraščio nesant, ir "P.A. Lietuvis" paliko savo indėlį, telkdamas išsiblaškiusius svetimam krašte žmones į lietuvių kultūros darbo barą.

Jau "Brazilijos Lietuvy" buvo pradėtas svarstyti lietuvių kolonizacijos klausimas kuris bandyta išspręsti lietuvių žemdirbių pajinės draugijos "Agrikultūra" suprojektuota programa.

Kadangi "Agrikultūros" programos autorius redagavo P. A. Lietuvį, tai

šis klausimas ir toliau jo nagrinėjamas ir svarstomas.

Įdomus 3-me n-ry straipsnis "Iš akių ir iš širdies", kur pirmą kartą iškeliamas lietuvių kunigo reikalas, ir daromi visai teisingi priekaištai Lietuvos dvasiškijai, ranka pamojusiai į tuos dešimčius tūkstančių lietuvių katalikų, kuriems kunigo patarnavimas Brazilijoje buvo taip reikalingas.

Ketvirtam numery labai plačiai svarstoma mūsų konsulato įsteigimo reikalingas.

Labai charakteringas 5-me n-ry lenkų laikraščio "Lud", leidžiamo Cirytyboje, sveikinimas "P. Amerikos Lietuviu". Tai, tur būt, bus buvęs pirmas ir paskutinis toks žestas iš senos lenkų kolonijos pusės, nes vėlesni lietuvių laikraščiai nei iš "Lud", nei iš kitų lenkų redakcijų nei sveikinimų, nei apsimainymų laikraščiais nebegavo.

Aštuntame n-ry jau šaukiamasi visuomeniškos pagalbos dėl "Aušros" sąjungos likimo. Pasirodo, žmonės nepatenkinti tokiais vadais, kurie gražiais žodžiais švaistydami, faktiškai tarnauja bizbieriškais sumetimais svetimams. Nors "Aušra" didelio vaidmens ir neparodė, tačiau kolonijos gyvenimui buvo įnešusi daug naujų sumanymų, projektų, taip sakant — išjudino žmones iš pasyvumo. Ir, reikia manyti, jeigu tos sąjungos vadovai vėliau nebūtų susimetę minėton žemių pardavimo agentūron, kurios veikla buvo daugelio atžvilgių kolonijai pragaištinga, "Aušra" nebūtų susilikvidavusi.

Toliau, minėdamas Velykų šventes, laikraštis vėl aštriai nusiskundžia lietuvių kunigo nebuvimu, sielojasi dėl konsulato nebuvimo, dėl vienybės stokos kultūriškame kolonijos darbe ir t.t.

J. Ruškio redaguojamas "P.A. Lietuvis" susilaukė 31 numerio, o 32-ji, jau paima redaguoti L. Valiukas. Buvęs redaktorius nieko nepasisako, kodėl iš laikraščio išėina, naujasis gi, savo žody praneša, jog senasis pasitraukęs tik tam, kad "Aušros" sąjungos reikalams galėtų pašvęsti visą laisvalaikį.

1928 m. rugpiūčio 10 d. atvyko kun. Jeronimas Valaitis, kuriam vietinė bažnyčios vyresnybė leido prisiglausti vokiečių pranciškonų vienuolyne, o bažnyčioj buvo leista laikyti sekmadieniais ir per didesnes šventes pamaldas lietuviams. Jokių kitų "malonių" iš S. Pau-

lo arkivyskupo mūsų kunigas negavo: net niekas jo nepasiteiravęs, kaip ir iš ko jis galėsias gyventi.

Dvasiškos vyresnybės parėdymu mūsų kunigas turėjo apsigyventi pačiame vienuolyne, kuris už kambariuką ir pensiją iš jo ėmė po 300 milreisy į mėnesį.

Nei 1928, nei 1929 m. kunigas iš Lietuvos jokių pašalpų negavo. Tik 1930 m. gale jam buvo suteikta mūsų Vyriausybės vienkartinė pašalpa.

Pasidairęs kolonijoj ir susipažinęs su visuomenišku kultūros darbu kun. J. Valaitis nerado galimu dėtis ton ar ki ton organizacijon, nes jų tarpusavęs rietenos galėjo dar labiau paaštrėti, prie vieny ar kitų kunigui prisidėjus.

Rugpiūčio 26 d. "P.A. Lietuvy" 33 nr., pasirašydamas pseudonimu Naujokas, kun. J. Valaitis savo straipsniu "Pirmieji įspūdžiai" aiškiai pasisako, kad visos esamos lietuvių organizacijos kiek jos moka ir sugeba dirbti kultūros darbą, yra geros ir remtinės ir kad jis negalys dar susiorientuoti, kame glūdi savitarpių rieteny priežastys. Kviečia visus lygiai dirbti kultūros darbą, ir pats tam darbe pasižada, kiek išgalėdamas, padėti.

Savo ruožtu kun. J. Valaitis pradeda organizuoti pirmą lietuvių katalikų S. Paulo bendruomenę, kurios gyvenimas ir organizaciniai reikalai nušviečiami jo paties leidžiamame "Sėkmadienio Lapely".

Šapirografu tokių lapelių 1928 m. buvo išleisti 3 nr. o nuo 1930 m. koovo 8 d. ligi gegužės 17 d. 8 nr. jau spausdinti.

Apsiėmęs "Liet.Braz". redaktorių pavaduoti, kun. Valaitis nė laiko neturėjo toliau leisti "Sėkmadienio Lapelį" o iš kitos pusės negaudamas materialinės paramos iš šalies, kolonijos ekonomiam skurdui besiplečiant, jau 1930 m. buvo nutaręs grįžti Lietuvon.

Nei tuomet, nei dabar kunigas iš atsitiktinių bažnyčios patarnavimų mūsų kolonijoj pragyventi negali. O kun. Valaičiui dar reikėjo savo lėšomis išlaikyti tebegyvus Lietuvoje senus tėvelių

Kartą nutaręs grįžti, kun. Valaitis tik laukė progos, atseit, kito kunigo iš Lietuvos atvykstant, kad nepalikus kolonijos visai be kunigo.

(Bus daugiau)

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

COMPRAS - VENDAS -

Direito TRABALISTA

FONE: 449-4379

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj. 2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

TAUTOS SKAUSMO DIENOS MINĖJIMAS S. P. KATEDROJE

Minėjimo diena išaušo begaliniai saulėta ir šilta, jspūdis, kad mes esame mūsų pavergtoje Tėvynėje, nes ten birželio mėn. dienos yra didelio pamašumo.

Žmonių prisirinko gana didelis žiupsnis, tik reikia apgailėti, kad mažai bepaliko senosios imigracijos žmonių, kurie sąžiningai atsilankydavo į visus minėjimus ir šventes. Dabar pasilikusi 2-roji ir 3-čioji karta nebeturi to uolumo, bet reikia džiaugtis, kad visgi ir šį kartą susirinko gana skaitlingai pagerbti tuos kankinius, kurie daugumoje žuvo Sibiro taigose už Tėvynės meilę.

Be to dar turime ir São Paulo kolonijoje mūsų tautiečių atvykusių po 2-jo didžiojo karo, tai visi gimę ir auge nepriklausomoje Lietuvoje, kurių priskaitoma apie 200 asmenų. Jie savo patriotizmu ir meile Tėvynei turėtų būti kaip pavyzdžiai mūsų kolonijoje, ypač šioje skausmo ir ašarų minėjimo šventėje, juos visus dalyvavusius buvo galima suskaityti lengvai ant vienos rankos pirštų. Tai dabar sunku besuprasti, kam buvo taikoma "Mūsų Lietuvoje" posakis: "Fariziejaus malda — Dievui labai tolima". Gal šis posakis nekuriuos išgązdino?

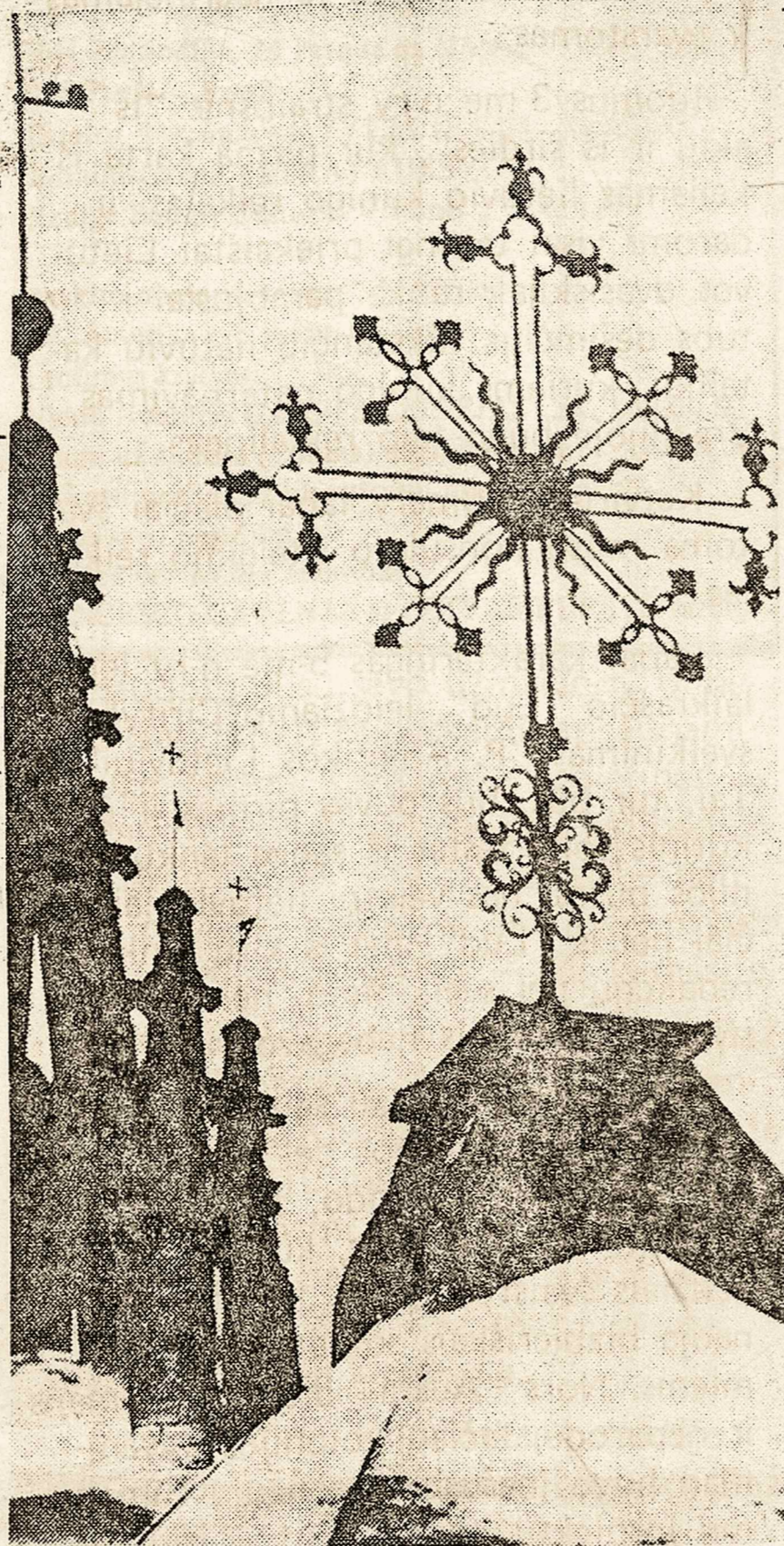
Minėjimas Katedroje ir be Kardinališų papuošalų, buvo labai iškilmingas ir prakilnus. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Pr. Gavėnas, koncelebruojant kun. P. Urbaičiui atliko visas religines apeigas. Kun. Pr. Gavėnas pasakė puikų ir turiningą šiai dienai pritaikintą pamokslą, kurio klausė daugybė dalyvavusių svetimtučių, brazilų ir kity. Du chorai puikiai atliko savo pareigas ir jų giesmės padėjo visiems dvasiniai labiau susikaupti ir melstis už mūsų kankinius ir dabartinius vergus mūsų Tėvynėje. Puikiai atrodė skautai, išsirykiavę su brazilų ir lietuvių tautinėmis vėliavomis. Skautų netrūksta visose iškilmėse, šventėse ir minėjimuose, tai dėka mokytojai p. E. Bacevičienei pasišventusiai lietuviškam darbui. Kolonijoje faktinai pasiliko tik dvi mo-



SUKURTA NAUJA ŠEIMOS ŽIDINI,

Birželio 8 Lins mieste, Dom Bosco parapijos bažnyčioj susituokė Gilbertas Jasinkevičius su Rosangela Fernandes Ferreira.

Jauniesiems gausios Augščiausiojo palaimos.



Vilniaus bažnyčių kryžiai

kytojos, kurios tikrai iš pasišventimo dirba kultūrinį ir švietimo darbą, tai p. E. Bacevičienė ir panelė Lucija Banytė. Gražiai atrodė ir mergaitės pasi-puošusios labai gražiais tautiniais lietuviškais rūbais.

Išeinant iš Katedros buvo visiems išdalinta informacinis "Mūsų Lietuvos" biuletėnis. Tai tikrai puikus leidinys, nes jis apima plačiai visą paskutinių laikų Lietuvos gyvenimą. Nuo okupacijos iki dabartinių laikų, biuletėnyje smulkiai apibūdinama visa eiga Lietuvos kančių, nuo pirmos okupacijos iki dabartinės padėties vergijoje, kuri jau tęsiasi 45 metai. Visa Lietuvos tauta yra giliai tikinti į Dievą. Dievas mus neapleis, kaip Jis neapleido Tėvynės, kuri išvergavo rusų Carų vergijoje 123 metus ir po to atgavo savo Nepriklausomybę, taip bus ir dabar: išauš mums vėlei Nepriklausomybės ir laisvės diena. Tad šios šventės proga, dar kartą pasižadėkime visi kaip vienas dirbti, kiek kas išgali, tik mūsų Tėvynės gerovei, ypač jaunimas, kuris turi būti supažindinamas su dabartine mūsų Tėvynės padėtimi. Visi privalo turėti neklaidingą ir pilną supratimą apie žiaurais ateistinio komunizmo valdymo metodus mūsų Tėvynės ir kity mažesniųjų tautų atžvilgiu siekiant jas pavergus sunaikinti galutinai. Begaliniai yra naudinga su-

teikti kuo daugiausiai žinių apie mūsų Tėvynę portugalių kalboje, kad visa jau noji karta, kuri neturėjo galimybės išmokyti lietuvių kalbos galėtų turėti išsamių žinių apie Lietuvos istoriją ir jos kultūrą iki dabartinių laikų, kad galėtų su pasididžiavimu perduoti tai visiems svetimšaliams ir brazilams, nes komunistinė propaganda yra vedama visur ir įvairiausiomis priemonėmis.

Pagirtinas yra "Mūsų Lietuvos" priedas brazilų kalboje, tik reikia dėti pastabas, kad jame būtų talpinama kiek galima daugiau žinių ir informacijų apie mūsų Tėvynę.

Kapit. J. Čiuvinškas



ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA OTAVOJE

siųstas balandžio pirmoje pusėje. Krašto valdybos paprašytos prie prisiūsto memorandumo prijungti atitinkamą lydraštį savo krašto vyriausybei ir apsilankyti užsienio reikalų ministerijoje, kur memorandumas įteiktinas pareigūnams, besirūpinantiems konferencija Otavoje. Memorandumą su prijungta dokumentine medžiaga sudaro per 60 puslapių. Jame smulkiai dokumentuotas tikėjimo persekiojimas, politiniai kaliniai, 45 baltiečių atsisaukiamą Molo tovo-Ribbentropo sutarties klausimu pasirašiusių lietuvių likimas, Lietuvos Helsinkio komisijos likvidacija, Lietuvos katalikų komiteto tikinčiųjų teisėms ginti persekiojimas ir t.t. Memorandumą paruošė PLB visuom. reikalų komisijos vicepirm. J. Danys ir Gintė Damušytė. Plačiai naudotasi Lietuvių informacijos centro Niujorke pateikta dokumentine medžiaga. Už ją jos vadovui kun. K. Pugevičiui priklauso nuoširdi padėka.

Kanados LB pasiūlius, PLB Otavos konferencijos metu kurį laiką ten turės savo atstovus — stebėtojus. Jais bus Gintė Damušytė, Liet. inf. centro vicedirektorė, ir Otavoje gyvenęs J. Danys. PLB atstovai kontaktuos įvairias valstybių delegacijas ir informuos kraštų bendruomenes apie jų valstybių delegacijų veiklą.

"Tėviškės Žiburiai"

Dra. HELGA HERING

MÉDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 — B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

reiškia tas 14 raketinių atominio ginklo aikštelių Lietuvos žemėje? Ar tai, kad Lietuva jau pasmerkta?

Mes tikime ypatinga mūsų tautos dalia. Šv. Jono Apreiškime (Apr, 13) yra pasakyta, kad Avinėlio ir Slibino kovoje kiekvienai tautai yra skirta sava lemtis. Ar stos mūsų tauta po Avinėlio ženklų? Mes tikime tuo. Bet ką privalome daryti?

Lengviausia bus atsakyti tiems, kurie yra už groty — jie jau daro. Ką daryti mums, gyvenantiems čia, Lietuvos žemėje, irgi žinome, — darysime viską, kiek pajėgsime, kad nebūtų gėda, pažvelgti į akis mūsų kaliniams kunigams, ateinančioms kartoms, Amžinajai Tiesai. O kaip gi tu, Broli, gyvenas toli nuo Tėvynės, galėtum mums padėti?

Visų pirma, jei gali — grįšk. Gal tau šis kvietimas yra netikėtas ir nerealus, gal užpykdys ne vieną vyresniųjų. Jei ir įmanoma grįžti Lietuvon, tai tikriausiai Tau tai būtų labai skaudu, kaip skaudu buvo ir tavo tėvams palikti Lietuvą ir išvykti svetur. Tačiau tai labai svarbu dėl Tavo paties ir Tavo būsimų vaikų. Vieta kur žmogus gimė ir augo suriša jį visam gyvenimui ypatingu ryšiu. Ta prasme tu turi kitą tėvynę. Todėl tavo grįžimas būtų auka vardan būsimų Tavo vaikų. Suprantame, kad tai per daug sunku. Bet grįžti reikės. Jei negalėsite sugrįžti dabar — gyvenkite grįžime, gyvenkit Jono Meko žodžiais: nuolatinėje kelionėje į Lietuvą.

Antra kuo tu galėtum mums padėti, — tai padaryti, kad budelis neliktų nežinomas ir bevardis. Kad įvykdžius Naująjį Įstatymą būtų išpildytas senasis — teisingumas. Todėl mes dėkingi Tau už aktyvų dalyvavimą savaitėje skirtoje pavergtai Lietuvai paminėti ir kituose panašiuose renginiuose. Remkite juos ir dalyvaukite juose, ir ne vien dėl Lietuvos — tegul pasaulis budi, tegul jis žino, kad Apokalipsės žvėris įžulėja. Lietuvai — tai bus Jūsų meilės aktas. O pasaulį Jūs privalote perspėti, kad budėtų, — tai jūsų pareiga.

Būkite budresni už tuos, kurie neparegėjo, kurie nepažįsta komunistinio slibino.

Ir trečia, svarbiausia, — vienybė su mumis maldoje. Ne tik su mumis, bet ir su visais geros valios žmonėmis, išpa-



PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ

PASAULIO LIETUVIŲ ANKETA

Pranešimas visuomenei

1985 m. Pasaulio Lietuvių Anketa yra paruošta, atspausdinta, platinama bei užpildoma. Šiuo pranešimu norime visuomenę su ja supažindinti bei paprašyti ją užpildyti bei platinti.

Dalis mūsų tautos yra ne tėvynėje. Iš Lietuvos emigracijos, tremties bei išėvijos bangosėjo viena po kitos. Skirtinguose kraštuose mūsų tautiečiai atsidūrė skirtingose sąlygose. Gi laikams keičiantis, keitėsi ir sąlygos.

Lietuvių išėvijos padėčiai pasaulyje suprasti yra reikalinga ją tiksliai, nuodugniai — moksliskai tirti. Tą reikalą supratęs buvo apsispręsta paruošti anketa. Anketos ruošimo darbas buvo pradėtas šių metų sausio mėnesį, baigtas po keturių mėnesių. Jos tikslas sužinoti apie už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių kilmės asmenų tautinę padėtį.

Norima sužinoti realią padėtį — tokią, kokia ji iš tikro yra, t.y. nenorima, kad užpildantieji aptartų padėtį geriau ar blogiau, negu iš tikro yra. Po ja nepasirašoma: nesiekama sužinoti, kas anketa užpildė.

Anketa negalėjo būti trumpa, vos poros puslapių ar kelių klausimų. Iš trumpos anketos maža ką galima sužinoti. Anketos ruošimas užtruko šimtus valandų. Jos analizavimas pareikalaus dar daugiau laiko. Ją gavę yra prašomi atydziai ją užpildyti. Tai pareikalaus gal pusvalandį, gal kai kam daugiau. Tačiau reikalas svarbus. Kiekvieno užžįstančiais Avinėlio ženklą. Net ir tie, kurie nesate Bažnyčioje, kurie dar nežinote Kristaus ar praėjote pro Jį neatpažinę. Geros valios žmonių malda yra didžiulė energija, galinti sustabdyti beriedantį bedugnėn pasaulį ir apsaugoti ramią ir tylią dvasios Sietuvą — mūsų Tėvynę, mūsų mažąją Lietuvą.

Tegul visų Jūsų žingsnius lydi Meilė, Šviesa ir Tiesa.

Lietuvos jaunimas.

1983.08.02.

pildančiojo įnašas reikšmingas. Tad pšome savo dėmesį ir valandėlę laiko pšvęsti. Pats anketos užpildymas dauge liui turėtų būti įdomi patirtis.

Anketa turi 57 klausimus. Be to, la kantieji ar lankiusieji lituanistinę mo-kyklą (JAV-ėse ar Kanadoje) užpildo dar 14 klausimų.

Anketa užpildyti yra prašomi vyresniosios ir jaunesniosios kartos asmenų nuo 15 m. amžiaus iki senatvės. Nors ji dažnai platinama lietuvių susibūrimse, tačiau norima, kad ją užpildytų ir tie lietuvių kilmės asmenys, kurie lietuvių pobūvių nelanko ir gal yra visiškai atitrūkę nuo lietuvių visuomeninio gyvenimo ar net su lietuviais nebendruoja. Palengvinti tiems (ypač jaunimui), kuriems lietuviškai sunku ar neįmanoma suprasti, anketa yra paruošta ne vienuose, bet ir anglų (platinama JAV-ės Australijoje, Kanadoje ir Anglijoje), ispanų (Pietų Amerikoje), portugalų (Brazilijoje) ir vokiečių (Vakarų Vokietijoje) kalbomis.

Anketos ruošimo komitetą sudaro: prof. dr. Dalia Katiliūtė-Bojdstunienė, prof. dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė, prof. dr. Tomas Remeikis ir prof. dr. Kęstutis Trimakas (pirmininkas). Į komitetą taip pat įeina Birutė Jasaitienė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkė šiuo metu ir tautinio auklėjimo reikalams.

Ši anketa yra pirma tokio masto anketa lietuvių išėvijos istorijoje. Jos duomenys bei išvados bus pateikti Tautinės sąmonės išlaikymo išėvijoj mokslinėj konferencijoj, kurią ruošia PLB Švietimo ir Tautinio Auklėjimo Komisija š.m. lapkričio mėn. 23-24 d. Čikagoje. Anketos duomenys bus patvirtinti ir Penktajame Mokslo ir Kūrybos Simpoziume š.m. lapkričio 25-28 d. Čikagoje, o vėliau ir periodinėje spaudoje.

Kiekvienas kraštas išvysto anketos platinimą pagal jam savitas galimybes ir gali turėti užpildytoms anketoms rinkimo centrą, —us. Galutinai visos užpildytos anketos turi būti pasiųstos PLB Būstinei (Anketa), 5620 S. Cramont Avenue, Chicago, IL. 60636 U.S.A. iki š.m. rugpiūčio 1 d. Reikalui esant terminas galės būti pratęstas, tačiau ir per ilgai, nes reikės pasilikti pakankamai laiko duomenis apskaičiuoti bei analizuoti kompiuteriais, kad rezultatai būtų išvados būtų pateikti aukščiau minėtoje mokslinėj konferencijai.

Už 1985 m. Pasaulio Lietuvių Anketos platinimą bei užpildymą visiems nuoširdžiai dėkojame.

Kęstutis Trimakas, Ph.D.
Pasaulio Lietuvių Anketos Direkto

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

JAUNYSTĖ

Marijampolės vyrų gimnazijoje (1900-1909)m. Starapolé — Senapilé — Marijampolé.

Izalona Jadzka

Rusinimo ir pravoslavinimo pavojai mano laikais jau praėjo. Maskoliai mums neimponavo: mes juos laikėm žemesnės kultūros už lietuvius. Kas kita lankai. Šitie vartojo kitokius metodus, kad mus nutautinti. Jie visur pabrėždavo savo lenkišką kultūros, lenkų karalystės prakilumą, lenkų literatūrą, net lenkų tikėjimą ("Polska Wiara".) Esą ir Lietuvos bajorai ir didikai buvę jų kultūrą persiėmę. Lietuviai dabar likę tik nekulturna chlopų grupė, tinką tik žemei arti ir lenkų dvasininkų kumiečiais būti. Nelaimi ir maskoliai savo trumparegiškais, šovinistiniais žygiais jiems daug padėjo: uždraudė mūsų spaudą, veikėjus grūdė į Maskolijos gilumą, net į Sibirą.

Nekurie mūsų kunigai smarkiai buvo užsikrėtę lenkomanija. Ypač aukštesnioji jerarchija. Kadangi Vatikanas buvo lenkų įtakoje, tai vyskopus skirdavo Lietuvai tik lenkus, arba gerokai sulenkėjusius. Tačiau netrukus ir čia prasidėjo reakcija: prisirinkom tik akciją tokių kunigų — lietuvių patriotų — kaip k. Tomas Vaižgantas, k. Pranaitis, k. Maironis ir dvasiškos vyriausybės baudžiami, energingai stoji prieš "Polską Wiarą". Prasidėjo aplenkintose parapijose neramumai, laike pamaldų bažnyčiose net susikirtimai, muštynės. Laimei tik nedaugelyje bažnyčių buvo pralietas kraujas.

Bet griežta akcija padėjo: teko įvesti lietuviškus pamokslus, arba lenkuojančius kunigus pakeisti lietuviams. Lietuviai kunigai baigę lenkiškas dvas. Seminarijas tiko visur, nes mokėjo abi kalbas.

Net ir mūsų Senapilėje pirmoje vietoje skambėjo "chlochotska" (lenkiška) kalba, ir keliems sulenkėjusiems dvarininkams arba miesčionims pirmiau buvo sakomas lenkiškas pamokslas, o po to, ponams išdidžiai išrioglinus lauk, jau lietuviškai mums muzikėliams praščiokams.

Marijonų vienuolyno bažnyčios klebonu buvo kun. Senkevič, tikrumoje sulenkėjęs Senkus. Tai jau senyvo amžiaus žmogus, dėvėjo baltus rūbus (tokia marijonų buvo uniforma) ir jį vadindavo generolu. Rusai buvo uždraudę priiminėti į vienuolyną jaunos kunigus; jie norėjo šitą kongregaciją išnaikinti.

Tačiau be minėtų veiksmų, kurie buvo daromi iš lenkų dvasiškių pusės, lietuviams grėšė dar ir kitas nutautėjimo

pavojus. Tai lenkaitės "panelės" (mergos).

Jau pirmose gimnazijos klasėse man besimokant ir laisvalaikiu bešlipuojant miesto šaligatvius mes gimnazistukai pastebėjome keletą panielių, kurios irgi tuo pat metu atsirasdavo gatvėje, o dar dažniau — miesto sode. Viena jų krito mums į akį. Tai Jadzia Shalewich, arba kaip populiariai mes ją vadindavom — Jadzia Chationa. Jos išprusimo, mokslo laipsnio mes nežinojom, bet gražioms panelėms tai ir nebuvo skolinga. Profesija — siuvėja.

Tai tipiška panelė lenkaitė: miniatiuriška figūrėlė, žemiau vidutinio ūgio, maža galvutė, maža nosiukė, mažos žalsvai žvilgančios akutės, mažos rankutės, žodžiu figūrėlė lyg lėliukės. Bet kur tau? ne lėliukės, o iršiukės: taip liemenėlis buvo sugnybtas, usveržtas per pusiauį, kad rodos aetsargiai kryptelėjus, ims tuoj ir nuluš...

Aš ir mano klasės draugas Motiejus Petrauskas buvome bene trečioje, o gal jau ir ketvirtoje klasėje. Taigi, — kaimo bernelių nekalta dvasia dar giliai mummyse glūdėjo. Tokios egzotiškos "gėlės", kaip Jadzka mus domino. Tačiau jų ir varžėmės. Nemokėjom nė poniškos kalbos. Mudu sistematiškai pradėjom lankyti Karališkame sode, kur sukrom ratą po rato viena kryptčia, kaip priešinga kryptčia sukdamo ratą staiga nežinia iš kur išdygusi "išriukė". O tai buvo patogu, nes tuose "ratuose" net 2 kartu galėjom susitikti ir persimesti žvilgsniais. Užteko ir žvilgsnių, kurie buvo irgi gana iškalbingi. Panašų meną vadina flirtu. Kad labiau užimponuoti panelei ir pasirodyti jau subrendusiais "vyrais", aš su Motiejum sukdamu ratiulius ir susitikę su Jadziuke staiga užsirūkėm papirosus ir išdidžiai papūtėm į viršų kamuolius dūmų... Tačiau Jadziukė, nors ir švytinčiai, šiltai nusišypsojo, bet pagrasė prištuku ir kur tai mostelėjo į šalį. Mudu vos spėjom užgniaužti papirosus: už krūmų sodo viduryje sėdėjo Emelijanovas, gimnazistų seklys, ar fiskalas, nė nežinau kaip jį apibūdinti. Be šito dar buvo ir Važijevski, kuris irgi sekdamo mus vargšus gimnazistus, pastebėdavo kada ne laiku (vakarais) šlipuodavom gatves, o neduok sviete, dar su panelėmis... nugirdavo, kada kalbamės lietuviškai, arba rūkydavom... Ir daugiau panašių mūsų prasižengimų pastebėdavo, Po to sekdamo bausmės: karceriai, arba kas dar blogiau, pasielgimo ženklas buvo mažinamas.

Stropumo žyminiai galėjo būti nuo 1 ligi 5 (tai pats geriausias), bet pasielgimo tik tarp 3 ir 5, nes nukritus žė-

miau 3, buvo baigta — kviesdavo tėvus ir išaiškinę nusižengimo baisumą — varydavo lauk iš gimnazijos.

Tačiau laikui slenkant ir lenkaičių pavojus mažėjo.

Visų pirma ir mummyse vis brendo daugiau ir stipriau tautiško atgimimo dvasia. Ir mes jaunuoliai vis daugiau įsišamonydavom ir įgudavom kritiškos dvasios. 1900 — 1905 metai, tai bruzdėjimo "laisvės" metai. Knygnešių platinama slaptoji spauda gabenama iš Prūsų darė savo.

Antra — lenkinimo dvasia vis mažėjo, traukėsi. Seinų dvasiškoje seminarijoje klierikai susibūrę slapta gaivino lietuvišką, patriotišką veikimą. Ir rusų pastangos vyloti lietuvius studentus į Maskvos universitetą, kad juos nutautinti, nuėjo niekais: ir ten buvo kuriamos slaptos draugijos ir grįžus į tėviškę veikiami vis plačiau ir greičiau.

Atsirado ir lietuvių, kurios jau lankė mergaičių gimnaziją ir "konkuravo" su miesčionkom lenkaitėmis.

O kas svarbiausia, tai kad mes nemėgom nepastovumo, "neištikimumo", ir pastebėję lenkaičių mainikavimą savo simpatijų kaip pirštinaičių, išdidžiai nusigrėždavom nuo tokių viliūnių ir savo "meilei" statydavom

Taip ir baigėsi lenkiško romantizmo periodas, ir mes visi laimingai praplaukėm "Scilos ir Charibdos".

Mano draugas Motiejus baigęs keturias klases įstojo į Seinų dvasišką seminariją. Dar keli baigę 5 klases taip pat pasirinko dvasiškių luomą.

Bet kad baigti Jadzės istoriją turiau štai dar ką pridėti: kaip pradėjau mokytis gimnazijoje ir su ja susipažinau — aišku, kad tai buvo tik "kepurinė" pažintis. Tiek žinojome, kad toji miniatiuriška panelė buvo siuvėja ir gyveno vienoje gatvelėje netoli Karališko sodo. Bet kur ir kas buvo jos tėvai, arba kiek jai metų buvo, ne tik nežinojom, bet nė įspėti negalėjom. Daug kas spėliojo, kad jai galėjo būti apie 20-22 metai, tačiau ji pati atrodė tik 16-18 metų. Devynis metus aš tryniau gimnazijos suolą. Per tuos metus jos adoratorių skaičius jau galėjo sudaryti kapą, o gal ir visą kuopą. Ilgiausia su ja pečius suklojęs vaikštinėjo VIII kl. lenkas gimnazistas Zaštautas, bet baigęs gimnaziją ir jis dingio, — išvyko į Variavos universitetą.

MINI SAVO METINES

- VII.3: Domicelė Čepukienė
- VII.5: Gilbertas Jasinkevičius
- VII.16: Luiz Andrius Cepukas
- VII.26: Karolius Čepukas (80 m.)

Alfonsas Čepukas atšventė gimtadienį VI.5. - Sveikinimų visiems.

Halina Mošinskienė

PAKELSIU IŠBLYŠKUSĮ VEIDA*Ir pats sau sakysiu: "Drąsos".**Kas žiedus saulėtekiu braidė**Be geliančios kojas rasos? (V. Ališas)*

Iš tiesų, tai buvo toks neįtikinamas ryšas — neįtikinamas. Šalta, purkšnojanti lietus, nei šuva neišeis iš namų. O kelias "tolimas" iš S. Paulo į Mauá. Vis dėl to susirinkome graži, ištikimoji Aleksandro V. Ališo grupė lietuvių: broliai Ralickai su sesute, F. Girdauskas — "Vyčių" choro maestro, L.B. Valdybos pirmininkas J. Tatarūnas, Henrikas Guzikauskas, kun. Pr. Gavėnas, Algirdas ir Halina Mošinskiai, Henrikas Losinskas Alves ir dar vienas lietuvis, kurio vardo nežinau. Pro čiurlenančius šaligatvyje upelius pasiekėme Mauá didingą šventovę. Pastačiau didelį geltonų chrizantemų vazoną ties brangaus Aleksandro Venancijaus — Ališo poeto ir nuostabiai veiklaus Mauá bažnyčios klebono portretu. Jo šypsenoje negalėjau sulaikyti ašarų ir jos nukrito į šaltą marmurą kuriame įrašytas vėlionio vardas. Toje kriptojė, kur vyksta vaikų krikštas, ilsisi Aleksandras Venancijus Arminas — jo palaikai. "Per krikštą mes liekame Amžinybėje" — kažkada man sakė kan. Belizário, tobulas sekėjas Armino testamento.

Lietuviams buvo paskirtos vietos prie altoriaus, lyg "svotams" jaunamartę palydint. Mūsų buvo nedaug ir ne jaunamartę lydėjome. Atvykome po 10 metų pagerbti šviesų atminimą brangaus ir visiems laikams neužmirštamą dvasios tėvo ir poeto Aleksandro Venancijaus Armino — Ališo, jo paties pastatytoje nuostabioje šventovėje Mauá N.Pa. Dievo Motinai skirtoje.

Šv. Mišias atlikė St. André Vyskupas J.E. Dom Jorge, concelebravo con. Belizário ir kun. Pr. Gavėnas. Tai buvo pačios įspūdingiausios mano išgyventos pamaldos.

Priešais Altorių didelis Aleksandro V. Armino portretas nuostabių gėlių



V. Jonyno Šv. Pranciškus A. Galdiko galerijoje (aliuminum).
Nuotrauka Vvt. Maželio

vazonai šale. Visi, kas įeina — mato jį ir čia pat jaučia artumą mylimo ganytojo.

O vėliau, kai "Homilijoje" Con. Belizário iškėlė vėlionio nuopelnus parapijai, o kun. Pr. Gavėnas surišo jo — vėlionio poeto jautrumą su mūsų (Brazilijoje) žmogaus atjautimu, poeto svajones keliaujančias žmogaus į tolumą nežinią... kaip kiekvieno žmogaus polėkius — buvau lyg pritrenkta. Ir nuoširdžiai apsiverkiau, kad nebėra V. Armino, o lietuvių parapiją V. Zelinoje valdom. Na tiek to.

Kaip Cõnego kanauninkas Belizário — Armino pasekėjas, taip ir J.E. St. André Dom Jorge iškėlė Lietuvos kankinės vardą, nes ten kur ateina ateistinė konjunktūra, nėra laisvės nei asmens sąžinei. Jiedu iškėlė Lietuvos katalikų

persekiojimą dėl kurio taip nerimo Venancijaus širdis. Jiedu taip subtiliai minėjo jį — poetinius polėkius... Bet geriausiai ir aiškiausiai juos iškėlė kun. Pranas Gavėnas, kalbėdamas apie Venancijaus poeziją "Kad jį suprasri, reikia jį įsigyventi, o kad įsigyventi reikia jį jausti savyje..." — Tuo pačiu davė suprasti: "Mylite savo ganytoją, tai ir ieškokite jo — amžinąjį palikimą — jo poezijoje. Taigi, ieškokime dabar savo tarpe vertėjų — poetų.

Tiek to. Kol kas tik pasidžiaukime, kad pagerbėme mūsų amžinybėje likusį draugą, mylimą, šviesų spindulį Lietuvių išėivijoje, dar vis šviesa likusį jau 10 metų po jo mirties.

Tebūnie paguoda ir jo broliui kun. Albinui, kuris pareigų apkrautas negalėjo šiuo metu atvykti.

Ačiū visiems kurie mylėjote nuoširdžiai tą nuostabų, rodos nepalaužiamą prelatą Aleksandrą Venancijų Arminą — poetą Ališą.

Ačiū, jei dar minėsite savo prisimintuose.

**NAUJAS KRIKŠČIONIS**

Birželio 23 buvo pakrikštytas **MATEUS JURČIUKONIS BUTKUS**, Klaudijaus ir Rosanos Butkų sūnus. Kūma buvo Jonas Butkus ir Fatima Jurčiukonytė.

ANTROSIOS MIRTIES METINĖS JUOZO PUKELIO

Šio birželio 28 dieną, penktadienį, 18,30 val. parapijos bažnyčioje, Ciudad Ocian, SP., bus atlaikytos pomirtinės Mišios už labai vienišą, kitataučių globojamą Juozą Pukelį.

Lietuvoje gyvenanti vienintelė Juozo sesuo Marija ir kiti bičiuliai iš anksto dėkoja visiems už maldos paslaugą, kad ir nepažįstamam mūsų broliui vėlioniu.

Mūsų maldingas prisiminimas Juozą pasieks, o nuopelnas amžinai liks labdaringsiems.

VEIKLOS KALENDORIUS

Birželio 30: Mišios už a.a. prel. Al. Arminą V. Zelinoj

Liepos 14: Šventkelionė į Aparecidą

Liepos 21: Dariaus ir Girėno minėjimas Lituanikoje

Rugpjūčio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungoje

Rugpjūčio 11: Kunigo Diena šv. Kazimiero p-joj

Rugpjūčio 28: Šv. Kazimiero konkurso prėvėmas

Rugsėjo 8: Šilinė — Tautos šventė (šv. Kazimiero parapijoj)

Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituanikoje (BI Spalio: Spaudos diena

Lapkričio 10: BLSajungos įsteigimo minėjimas

Gruodžio 31: Naujųjų Metų sutikimas

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS JUOSTELES?**L.K.BENDRUOMENĖS CHORO KONCERTAS 1980****DAUG DAUG DAINELIŲ***Gražiausios ir populiariausios lietuviškos dainos***RAUDONA ROŽĖ — Senų ir naujų dainų rinkinys****GEGUŽINĖ — Tradicinės subatvakario dainos ir šokiai****ŽAVINGOS NAKTYS — Visų mėgiama šokių muzika****GERIAUSIA DOVANA KIEKVIENA PROGA****Rua Juatindiba 28 — Pque da Moóca — Fone 273-0338**

MŪSŲ ŽINIOS

RUOŠIANTIS ŠVENTKELIONEI

Šventkelionė į Aparecidą bus liepos (julho) 14 dieną. Didesniam dvasiniam religiniam pasiruošimui LKMoterų Draugija ir Šv. Juozapo broliukai kviečia tautiečius į Ramovę – V. Zeliną trumpam apsimastymui bei pasitarimui liepos 7, sekmadienį, 3 val. po pietų. Kun. Pr. Gavėnas supažindins su šventkelionės dvasia – “kelio liturgija” – ir, jei bus laiko, primins Marijos apsiėškimo Šiluvoj svarbą.

PARAMA MŪSŲ LIETUVAI

Aldona Valavičiūtė MŪSŲ LIETUVAI paremti įteikė Cr.50.000.

N. N. norėdamas paremti spaudą paaukojo 1.000.000 (vieną milioną) kruzeirų.

Mieliems mūsų spaudos rėmėjams širdingai dėkojame.

LITUVIŠKA ŠVENTĖ HOSPITAL DAS CLINICAS

Ponia ANGELINA DIRSYTĖ TATARŪNIENĖ išdirbo Hospital das Clinicas, kaip medicinos seserų šefė 32 metus. Paskutinius metus dirbo ortopedijos klinikoje. Per trisdešimt du darbo metus, p. Tatarūnienė neapleido nė vienos darbo dienos. Šių metų birželio mėnesio 21 dieną išėjo į pensiją.

Ta proga išleistuvėms susirinko gydytojai, medicinos seserys, ligoninės tarnautojai, socialiniai darbuotojai ir kiti. Pirmiausia ligoninės kapelionas atlikė padėkos mišias. Per mišias ne vieną bendradarbę nubraukė ašarą.

Po mišių visi buvo pakviesti prie iškilmingo lituviško stalo. Ant stalo buvo ne tik skanūs, gražiai papuošti valgiai, bet taip pat šampanas ir šventės pyragas. Stalą parengė Dédé Juozas ir jo ekipė: Angelika Trūbienė, Severa Petrokaitė ir Eugenija Baronaitė. Iš artimųjų šventėje dalyvavo tik solenizantės vyras maestro V. Tatarūnas, vaikai Ana Paula ir Audris ir sesutė Ona Coralon. Ši pastaroji iškepė didelį ir gražų šventės pyragą. Šia proga p. Tatarūnienė gavo iš savo bendradarbių keleta gražių dovanų ir puikias gėlių puokštes.

Mums padarė labai didelį įspūdį, kad šventėje dalyvavo ne tik direktoriai, daktarai ir kiti darbo draugai, taip pat ir patys žemiausi tarnautojai kaip plovėjai, šlavėjai, valytojai ir kiti. Visi jie buvo priimti ir pavaišinti, ne vienas iš jų pirmą kartą gyvenime prie tokio stalo vaišinosi. Šventė buvo tikrai evangeliška. Iš viso dalyvių buvo apie 150. Šventei baigiantis visi sugie-

Šio “ML” numerio

GARBĖS LEIDĖJA

ONA RUTKAUSKIENĖ

Mielai ML skaitytojai bei rėmėjai širdingai dėkojame ir linkime geros sveikatos bei Dievo palaimos.

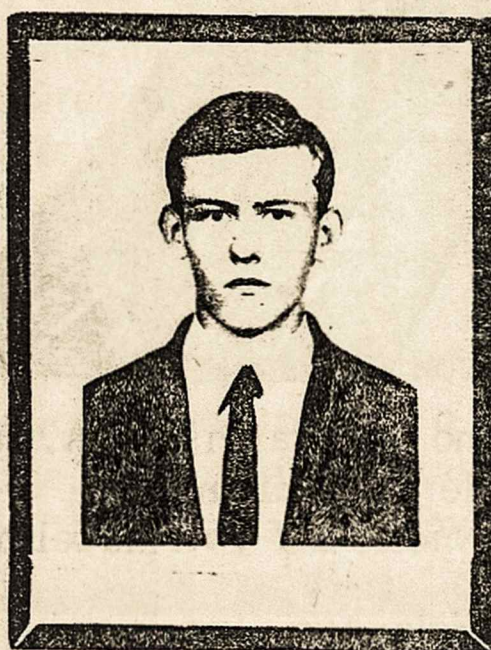
Administracija

dojo “Parabėns”. Visi skirstydami sakė, kad vaišėmis buvo sužavėti.

Mes, linkime poniai Tatarūnienei “Ilgiausių Metų” tiek misijos baigimo, tiek gimtadienio (23.VI) progą.

A. C.

MŪSŲ MIRUSIEJI



Birželio 22 dieną Beneficência Portuguesa ligoninėje mirė 22 metų vaikiną, visų jo pažįstamų mylimas LINAS JAKUTIS.

Gimęs 1962 m. spalio 28 d. Vila Prudentėj, S. Paule, visą laiką gyveno su motina ir broliuku Pranciškum. Tėvelis, Juozas Jakutis, mirė Linukui esant tik pusantramečiui. Abu našlaičiai, likę rūpestingoj motinos Marijos globoj, mokinosi ir kartu dirbo, visur pasireikšdami tvarkingi ir pavyzdingi berniukai. Pranciškus gilinosi chemijos ir mechanikos srityje, o Linas elektronikos ir mechanikos specialybėje.

Linas per paskutiniuosius dvejus metus pergyveno kvėpavimo organų sukrikimą (insuficiencia respiratória), viską kantriai pernešdamas.

Pora dienų prieš mirtį buvo aprūpintas ligonio sakramentais, o sekmadienį, birželio 23, dalyvaujant giminėms ir pažįstamiems, buvo palydėtas į Quarta Parada kapines. Laidotuvių apeigas atliko kun. Petras Urbaitis.

7-tos dienos Mišios bus birželio 28, penktadienį, 19 val. V. Zelinės bažnyčioj.

Ilsėkis, mielas Linai, Viešpatyje. Ir melskis už namiškius ir jaunimą.

UŽSIMOKĖJO UŽ “ML”

Robert TAMASĀUSKAS Cr.30.000
Kazimieras SKARUPSKAS Cr.50.000
Kęstutis DRAUGELIS Cr.50.000
Algirdas MOŠINSKIS Cr.100.000



Brazilų Tautos Eucharistinio Kongreso klimato prisimenant 45 Lietuvos kančios metus Lietuvių Šventkelionė į Aparecidą liepos (julho) 14 dieną, 10,30 val. Šventovėj Mišios už Lietuvą, kurias laikys Aparecidos arkivysk. Dom Geraldo.

Informacijos ir bilietai:

Ant. Rudys – tel. 216-7880

Šv. Juozapo p-ja: 63-5975

Šv. Kazimiero p-ja: 273-0338

Šių metų birželio 1 d., mirė BRONIUS RUŽINSKAS.

Velionis buvo kilęs iš Utenos, gimė 1909 metais gruodžio 27 dieną. Į Braziliją atvyko 1927 metais ir kaip daugumas lietuvių pradžioje dirbo “Fazendoje”.

Dabar buvo pensininkas, prieš tai dirbdamas banke. Gyveno Utingoje ir kuris laikas sirguliavo.

Buvo nevedęs ir nepaliko giminių.

SKAITYK IR PLATINK

“MŪSŲ LIETUVA”